

สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ คำสอน เรื่อง ศิลักดิ์สิทธิ์แห่งการเยียวยา (ศีลอภัยบาป)	
ออกแบบโดย ครูจักริน ปุทธิรมย์	โรงเรียน ลาซาลโชติรวินนครสวรรค์ นครสวรรค์
วันที่	1 มีนาคม 2017

1. การให้ภาพรวม

1.1 วัตถุประสงค์ (Objectives)

- เพื่อให้นักเรียนรู้และเข้าใจความหมายและผลของการให้อภัย
- เพื่อให้นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและคุณค่าของศีลอภัยบาปได้

1.2 ความจำเป็น (Needs)

- การคืนดีกับพระเป็นเจ้าทำให้เราได้รับพระพรชยทานคืนมาด้วยการขอภัยบาป ขอมรับความผิดและตั้งใจจะแก้ไขตนเองอย่างแท้จริง

1.3 หัวข้อและเนื้อหา (Range)

- พระพรชยทานของการคืนดีต่อพระเจ้า
- การขอมรับความผิด การสำนึกในความผิดและการขอภัยต่อพระเจ้าและผู้อื่น

1.4 การสร้างความสนใจ (Interest)

- ให้คำถามกับนักเรียน “นักเรียนคิดว่า มีมนุษย์คนใดในโลกที่ไม่เคยทำความผิด” หรือ “ถ้าเราทำผิดหรือทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องเราจะรู้สึกอย่างไร? ให้นักเรียนร่วมกันตอบและอภิปราย

1.5 เวลา (Time)

- 4 คาบเรียน

2. การประเมินและวัดผล

- สังเกตพฤติกรรมจากการแบ่งปันและการขอมรับผิด

3. การสร้างบรรยากาศ

- คู่มือสร้างบรรยากาศ

4. การนำเสนอบทเรียน

4.1 คาบที่ 1

4.1.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ครูให้นักเรียนอภิปรายกันในกลุ่มย่อยว่า
“ถ้าเพื่อนร่วมห้องของนักเรียนคนหนึ่ง ชอบหาเรื่องและใส่ร้ายเพื่อนๆ ในห้อง รวมทั้งนักเรียนด้วย ครั้งหนึ่งเขาใส่ร้ายนักเรียนจนนักเรียนถูกลงโทษ โดยนักเรียนไม่มีความผิด วันหนึ่ง นักเรียนเห็นเพื่อนคนนั้นลอกการบ้านอยู่ เขาขอร้องนักเรียนว่า “อย่าไปฟ้องครูนะ” นักเรียนจะอย่างไร?”
- ให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอความเห็นของกลุ่มในชั้น

4.1.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- นำเสนอบทเพลง “The prodigal son” (ลูกเลี้ยงปลาญ)

Father I have sinned,
help me find my way.
Remember not my sins,
just let me hear you say:
I forgive you, I love you
You are mine, take my hand.
Go in peace, sin no more,
Beloved one.....

- ครูแปลความหมายและอธิบายเกี่ยวกับบทเพลง จากนั้น เชื้อชวนนักเรียนให้สงบเงียบสวดภาวนาร่วมกัน เพื่อวอนขอการให้อภัยจากคนที่เราเคยทำผิดและจากพระเป็นเจ้า

- ครูอ่านบทพระวรสาร *นักบุญลูกา บทที่ 15: 1-3, 11-32* “พ่อครับ ลูกทำบาปผิดต่อสวรรค์และต่อพ่อลูก ไม่สมควรได้ชื่อว่าเป็นลูกของพ่ออีก โปรดนับว่าลูกเป็นผู้รับใช้คนหนึ่งของพ่อเถิด”
- ให้นักเรียนอ่านหนังสือหลักธรรมคำสอนคาทอลิก (คุณพ่อวุฒิเลิศ แห่งล้อม) <http://www.kamsonbkk.com/>

อธิษฐานภาวนา

- ให้นักเรียนใช้เวลาห้าถึง ห้าถึงสิบนาทีไตร่ตรองเรื่องราวจากพระวรสาร และสวดภาวนาพร้อมกันด้วยคำพูดของตัวเอง

4.1.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- ครูให้นักเรียนกลับไปคุยกันในกลุ่มว่า หลังจากนักเรียนได้ศึกษาพระวรสารนี้แล้ว นักเรียนจะเปลี่ยนท่าทีต่อเพื่อนนักเรียนคนนั้นหรือไม่? อย่างไร? และนำเสนอในชั้นเรียนแล้วร่วมกันหาข้อสรุป

5.1 การไตร่ตรองก่อนจบคาบ

นักเรียนคิดว่า ผลของการยอมรับผิดและการให้อภัยคนอื่นส่งผลต่อตัวนักเรียนเองอย่างไร?

4.2 คาบที่ 2

4.2.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ให้นักเรียนอ่านบทพระวรสาร *นักบุญมัทธิว บทที่ 18: 21 - 35* “เปโตรเข้ามาทูลถามพระเยซูเจ้าว่า “พระเจ้าข้า ถ้าพี่น้องทำผิดต่อข้าพเจ้าข้าพเจ้าต้องยกโทษให้เขาสักกี่ครั้ง ถึงเจ็ดสิบครั้งหรือไม่” พระเยซูเจ้าตรัสตอบว่า “เราไม่ได้บอกท่านว่าต้องยกโทษให้เจ็ดสิบครั้ง แต่ต้องยกโทษให้เจ็ดคูณเจ็ดสิบครั้ง”
- ให้นักเรียนอภิปรายในกลุ่มย่อยว่า “ทำไมนักเรียนจึงต้องให้อภัยคนอื่น เจ็ดคูณเจ็ดสิบครั้งอย่างที่พระเยซูสอน?” และในกลุ่มนำเสนอข้อสรุปของกลุ่ม

4.2.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ครูให้นักเรียนศึกษา แจก และอ่านบทเทศน์คุณพ่อซัยยะ กิจสวัสดิ์ พระวรสารนักบุญมัทธิว บทที่ 18: 21-35 และร่วมกันสรุป
- ให้นักเรียนร่วมกันสรุปว่า “ทำไมเราควรพร้อมให้อภัยผู้อื่นอย่างไม่มีข้อจำกัด?”

4.2.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- ให้นักเรียนกำหนดข้อตั้งใจที่จะไปขอโทษต่อบุคคลที่เคยทำผิดต่อเขา หรือให้อภัยต่อบุคคลที่ทำผิดต่อนักเรียน และกลับมาแบ่งปัน เล่าประสบการณ์ให้เพื่อนในห้องเรียนฟังในคาบถัดไป

5.2 การไตร่ตรองก่อนจบคาบเรียน

- การให้อภัย ทำให้ชีวิตเราเป็นอย่างไร?

4.3 คาบที่ 3

4.3.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ให้นักเรียนเขียนเล่าความรู้สึกก่อนและหลัง จากประสบการณ์การให้อภัยต่อบุคคลจากที่ได้กำหนดข้อตั้งใจในคาบถัดไป โดยนักเรียนอ่านแบ่งปันกันในกลุ่มย่อยเท่าที่สบายใจและครูเห็นว่า นักเรียนต้องเคารพให้เกียรติกันและกัน ด้วยการเก็บเรื่องที่ฟังเป็นความลับ

- ครูถาม “นักเรียนรู้สึกอย่างไร หากนักเรียนทำผิดต่อผู้ที่รักนักเรียนมากที่สุด?”

อธิษฐานบทภาวนา

ครูอ่านพระวรสารนักบุญลูกา บทที่ 15: 21 “พ่อครับ ลูกทำบาปผิดต่อสวรรค์และต่อพ่อลูกไม่สมควรได้ชื่อว่าเป็นลูกของพ่ออีก โปรดนับว่าลูกเป็นผู้รับใช้คนหนึ่งของพ่อเถิด” และรำพึงส่วนตัว

4.3.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ครูให้นักเรียนอ่านและศึกษา YOUCAT บทที่ 2 ศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งการเยียวยารักษา ศีลอภัยบาปและการคืนดี ข้อ 224-239 เพื่อตอบคำถาม

(1) ทำไมเราต้องขอโทษเมื่อทำบาปผิดต่อพระเจ้า?

(2) ศีลอภัยบาปมีความหมายต่อชีวิตเราอย่างไร?

- ให้สรุปกันในกลุ่มย่อยและนำเสนอในชั้น ครูสรุปรวมอีกครั้ง

4.3.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- ให้นักเรียนกำหนดข้อตั้งใจที่จะไปสารภาพบาปในวันอาทิตย์ หรือวันอื่นของสัปดาห์ ด้วยความเข้าใจในความหมายของศีลแก้บาปที่ได้เรียนรู้ในวันนี้

5.3 การไต่ตรองก่อนสิ้นคาบ

คำถาม - ทำไมนักเรียนต้องกินดีกับพระเจ้า?

4.4 คาบที่ 4

4.4.1 การสร้างประสบการณ์ (See)

- ให้นักเรียนเขียนบอกความรู้สึกที่ได้แก้บาปกับพระเจ้าตามที่กำหนดข้อตั้งใจในคาบก่อนว่าแตกต่างจากการสารภาพในครั้งก่อนๆ หรือไม่? อย่างไร? และให้อ่านเท่าที่สบายใจในกลุ่มย่อย ครูย้าให้นักเรียนฟังการแบ่งปันของกันและกันด้วยการให้เกียรติและเคารพโดยต้องเก็บเรื่องที่ฟังเป็นความลับ

4.4.2 การคิดวินิจฉัยประสบการณ์ (Judge)

- ให้นักเรียนศึกษาพระวรสาร ลก 15: 4-7 เรื่อง แกะที่พลัดพราว และ ลก 15: 8-10 เรื่อง เงินเหรียญที่หายไป ประกอบบทเทศน์ของคุณพ่อชัชยะ กิจสวัสดิ์

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า “ทำไมพระเจ้าทรงยินดี เมื่อพบคนบาปที่สูญหาย เหมือนคนเลี้ยงแกะยินดีเมื่อแบกแกะที่สูญหายกลับบ้าน?”

อธิษฐานภาวนา

สวดบทแสดงความทุกข์และรำพึงในใจส่วนตัว

4.4.3 การลงมือปฏิบัติ (Act)

- ครูให้นักเรียนเขียนเหตุผล 3 ข้อว่า “ทำไมนักเรียนต้องแก้บาปอย่างสม่ำเสมอ” แล้วให้อ่านแลกเปลี่ยนกันในกลุ่มย่อยและสรุปเหตุผลของกลุ่ม 3 ข้อ เพื่อนำเสนอในชั้น

- ให้นักเรียนกำหนดข้อตั้งใจที่จะแก้บาปอย่างสม่ำเสมอ

5.4 การไต่ตรองก่อนจบคาบ

คำถาม – ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป นักเรียนจะเก็บापบ่อยแค่ไหน? เพราะเหตุใด?

6. สื่อการเรียนการสอน

- เนื้อเพลงและบทเพลง “The prodigal son” (www.youtube.com/watch?v=SCMRglp7xUs)
- พระคัมภีร์
- กระดาษ A4

7. การเตรียมตัวของครู

- อ่าน ศึกษาและรำพึงบทเทศน์คุณพ่อชัชยะ กิจสวัสดิ์ เรื่อง
 - (1) การให้อภัยความผิด มธ 18: 21-35
 - (2) แกะที่พลัดพราว และเงินเหรียญที่หายไป ลก 15: 4-10

การให้อภัยความผิด

ข่าวดี มธ 18:21-35

²¹เปโตรเข้ามาทูลถามพระเยซูเจ้าว่า “พระเจ้าข้า ถ้าพี่น้องทำผิดต่อข้าพเจ้า ข้าพเจ้าต้องยกโทษให้เขาสักกี่ครั้ง ถึงเจ็ดครั้งหรือไม่” ²²พระเยซูเจ้าตรัสตอบว่า “เราไม่ได้บอกท่านว่าต้องยกโทษให้เจ็ดครั้ง แต่ต้องยกโทษให้เจ็ดคูณเจ็ดสิบครั้ง”

²³อาณาจักรสวรรค์เปรียบได้กับกษัตริย์พระองค์หนึ่ง ทรงประสงค์จะตรวจบัญชีหนี้สินของผู้รับใช้ ²⁴ขณะที่ทรงเริ่มตรวจบัญชีนั้น มีผู้นำชายผู้หนึ่งเข้ามา ชายผู้นี้เป็นหนี้อยู่เป็นพันล้านบาท ²⁵เขาไม่มีสิ่งใดจะชำระหนี้ได้ กษัตริย์จึงตรัสสั่งให้ขายทั้งตัวเขา บุตรภรรยาและทรัพย์สินทั้งหมดเพื่อใช้หนี้ ²⁶ผู้รับใช้กราบพระบาททูลอ้อนวอนว่า ‘ขอทรงพระกรุณาผ่อนหนี้ไว้ก่อนเถิด แล้วข้าพเจ้าจะชำระหนี้ให้ทั้งหมด’ ²⁷กษัตริย์ทรงสงสารจึงทรงปล่อยเขาไปและทรงยกหนี้ให้ ²⁸ขณะที่ผู้รับใช้ออกไป ก็พบเพื่อนผู้รับใช้ด้วยกันซึ่งเป็นหนี้เขาอยู่ไม่กี่พันบาท เขาเข้าไปคว้าคอบีบไว้แน่น พูดว่า ‘เจ้าเป็นหนี้ข้าอยู่เท่าไร จงจ่ายให้หมด’ ²⁹เพื่อนคนนั้นคุกเข่าลงอ้อนวอนว่า ‘กรุณาผ่อนหนี้ไว้ก่อนเถิด แล้วข้าพเจ้าจะชำระหนี้ให้’ ³⁰แต่เขาไม่ยอมฟัง นำลูกหนี้ไปขังไว้จนกว่าจะชำระหนี้ให้หมด ³¹เพื่อนผู้รับใช้อื่น ๆ เห็นดังนั้นต่างสลดใจมาก จึงนำความทั้งหมดไปทูลกษัตริย์ ³²พระองค์จึงทรงเรียกชายผู้นั้นมา ตรัสว่า ‘เจ้าคนสารเลว ข้ายกหนี้สินของเจ้าทั้งหมดเพราะเจ้าขอร้อง ³³เจ้าต้องเมตตาเพื่อนผู้รับใช้ด้วยกัน เหมือนกับที่ข้าได้เมตตาเจ้ามิใช่หรือ’ ³⁴กษัตริย์กริ้วมาก ตรัสสั่งให้นำผู้รับใช้นั้นไปทรมานจนกว่าจะชำระหนี้หมดสิ้น ³⁵พระบิดาของเราผู้สถิตในสวรรค์จะทรงกระทำต่อท่านทำนองเดียวกัน ถ้าท่านแต่ละคน ไม่ยอมยกโทษให้พี่น้องจากใจจริง”

วันนี้เราเป็นหนี้บุญคุณเปโตรสำหรับความปากไวของท่าน หลายครั้งหลายหนที่ความผิดพลาดของท่านนำไปสู่คำสอนอันยิ่งใหญ่ของพระเยซูเจ้า ท่านถามพระองค์ว่า “พระเจ้าข้า ถ้าพี่น้องทำผิดต่อข้าพเจ้า ข้าพเจ้าต้องยกโทษให้เขาสักกี่ครั้ง” พร้อมกับตอบคำถามเองโดยเสนอว่า “ถึงเจ็ดครั้งหรือไม่” อันที่จริงข้อเสนอ “เจ็ดครั้ง” ของเปโตรไม่ใช่ไม่มีที่มา พวกเราบิสอนว่าเราต้องยกโทษให้พี่น้องสามครั้ง อย่างเช่น ระเบียบของนุตรของฮานินา และระเบียบของนุตรของเยซุคา สอนเหมือนกันว่า “ผู้ที่ร้องขอการอภัยจากพี่น้อง สามารถทำได้ไม่เกินสามครั้ง”

เหตุผลของพวกรับบีได้มาจากคำกล่าวโทษของประกาศอาโมสที่ว่า “*พระยาห์เวห์ตรัสดังนี้* เพราะกรุงดามัสกัสได้ล่วงละเมิดสามครั้ง และสี่ครั้งเราจะตัดสินลงโทษและจะไม่กลับคำ เพราะเขาทั้งหลายได้ใช้เลื่อนเหล็กนวดชาวกิเลอาด เราจะส่งไฟมาเผาบ้านของฮาซาเอล ไฟนั้นจะกินวังป้อมของเบนฮาดีด” (อมส 1:3-4) นอกจากนี้เมืองกาซา เมืองไทระ เมืองเอโดม คนอัมโมน ชาวโมอับ ชาวยูดาห์ และชาวอิสราเอล (อมส 1:6,9,11,13; 2:1,4,6) ก็ล้วนแล้วแต่ถูกกล่าวโทษในทำนองเดียวกัน ในเมื่อพระเจ้ายังทรงยกโทษให้แก่การล่วงละเมิดเพียงสามครั้ง หากเกิดการล่วงละเมิดครั้งที่สี่ขึ้นมาพระองค์จะทรงลงโทษชนิดไม่กลับคำ มนุษย์จะใจดีกว่าพระเจ้าได้อย่างไรกัน การให้อภัยจึงถูกจำกัดอยู่เพียงสามครั้ง

ตัวเลขที่เปโตรเสนอนั้นเป็นสองเท่าของพวกรับบี แล้วยังเพื่อเหลือเพื่อขาดไว้อีกหนึ่งครั้ง รวมเป็นเจ็ดครั้งด้วยกัน เปโตรคิดว่าข้อเสนอนี้เหนือชั้นกว่าคำสอนของรับบีมากและหวังว่าจะได้รับคำชมเชยจากพระเยซูเจ้า แต่พระองค์กลับตอบว่า “*เราไม่ได้บอกท่านว่าต้องยกโทษให้เจ็ดครั้ง แต่ต้องยกโทษให้เจ็ดคูณเจ็ดสิบครั้ง*” ซึ่งหมายความว่า การยกโทษนั้นไม่อาจนับครั้งได้ และต้องไม่มีข้อจำกัดใด ๆ ทั้งสิ้น

พร้อมกันนี้ พระองค์ทรงเล่านิทานเปรียบเทียบเกี่ยวกับผู้รับใช้ที่ได้รับการยกหนี้จำนวนมหาศาล แต่กลับไร้เมตตาต่อเพื่อนผู้รับใช้ซึ่งคิดหนี้เพียงเล็กน้อย นิทานเปรียบเทียบเรื่องนี้ตอกย้ำคำสอนของพระองค์ที่ว่า

1. **เราจำเป็นต้องให้อภัยเพื่อจะได้รับการอภัย** ความคิดนี้มีอยู่ทั่วไปในพระธรรมใหม่ พระเยซูเจ้าตรัสว่า “*ผู้มีใจเมตตาดีย่อมเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับพระเมตตา*” (มธ 5:7) และหลังจากสอนบทสวดข้าแต่พระบิดาของข้าพเจ้าทั้งหลายจบแล้ว พระองค์ทรงกำชับว่า “*ถ้าท่านให้อภัยผู้ทำความผิด พระบิดาของท่านผู้สถิตในสวรรค์ ก็จะประทานอภัยแก่ท่านด้วย แต่ถ้าท่านไม่ให้อภัยผู้ทำความผิด พระบิดาของท่านก็จะไม่ประทานอภัยแก่ท่าน เช่นเดียวกัน*” (มธ 6:14-15) นักบุญยากอบสอนว่า “*ผู้ใดที่ไม่แสดงความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ จะถูกพิพากษาโดยปราศจากความเมตตากรุณาเช่นเดียวกัน ผู้ที่แสดงความเมตตากรุณาจะไม่เกรงกลัวการพิพากษา*” (ยก 2:13)

2. **สิ่งที่เราให้อภัยแก่เพื่อนมนุษย์เทียบกันไม่ได้เลยกับสิ่งที่พระเจ้าทรงให้อภัยแก่เรา** ในนิทานเปรียบเทียบ ผู้รับใช้เป็นหนี้กษัตริย์ 10,000 ตะลันต์ (talanton – ตาลานตอน) ในขณะที่งบประมาณรายรับของแคว้นกาลิลีทั้งแคว้นตกปีละ 300 ตะลันต์เท่านั้น เท่ากับว่าจำนวนหนี้ของผู้รับใช้คนนั้นมีมากกว่าที่กษัตริย์ของแคว้นหนึ่งจะจ่ายคืนได้เสียอีก ! ส่วนหนึ่งของเพื่อนผู้รับใช้มีเพียง 100 เทรียญ (denarion – เดนาริออน) น้อยกว่าหนี้ที่กษัตริย์ยกให้เกือบห้าแสนเท่า ฟังดูเหมือนเวอร์ แต่หนี้ที่พระเจ้าทรงยกให้แก่เรานั้นมันมากกว่า 10,000 ตะลันต์มากนัก เพราะบาปของเราทำให้พระบุตรแต่เพียงพระองค์เดียวของพระเจ้าต้องสิ้นพระชนม์

ชีวิตของพระบุตรจะมีมนุษย์หน้าไหนชดใช้ไหว? ก็ในเมื่อพระองค์ยังให้อภัยเราได้ เราจะให้อภัยเพื่อน
มนุษย์ด้วยกันเองไม่ได้เชียวหรือ? ถ้าไม่ได้ก็ไม่ต้องหวังความเมตตาจากพระเจ้า

%%%%%%%%%